

Govor predsedavajućeg OEBS-u, prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na regionalnom sastanku šefova misija OEBS-a u jugoistočnoj Evropi koji je održan danas u Beogradu:

„Ekselencije,

Uvaženi učesnici,

Dame i gospodo,

Dobro došli u Beograd. Zadovoljstvo mi je da budem ovde sa vama danas na godišnjem sastanku regionalnih šefova misija OEBS-a u jugoistočnoj Evropi.

Dozvolite mi da na početku izrazim zahvalnost Centru za prevenciju konflikata i njegovom direktoru, ambasadoru Kobierackom, na organizovanju ovog sastanka i na njihovom zalaganju u našem regionu.

Takođe bih želeo da se zahvalim i ambasadoru Burkhardu na organizovanju sastanka, kao i na kontinuiranoj posvećenosti Misije OEBS-a u Srbiji podržavanju reformskih procesa u našoj zemlji.

Sastanak šefova regionalnih misija predstavlja odličnu priliku da se razmotri njihov rad u protekloj godini i pruža mogućnost za konstruktivnu razmenu mišljenja o pitanjima koja se tiču aktivnosti Organizacije u regionu.

Dame i gospodo,

Prisustvo OEBS-a u jugoistočnoj Evropi je odigralo značajnu ulogu u post-konfliktnom procesu tranzicije u regionu. Prilike na Zapadnom Balkanu su se umnogome promenile u poslednjih dvadesetak godina tokom kojih je OEBS prisutan ovde. Teško da bi neko pre dve decenije očekivao da će Srbija danas predsedavati OEBS-u, kao i BiH Komitetom ministara Saveta Evrope, koja je 19. maja preuzela tu odgovornu dužnost. Region je značajno napredovao na putu evropskih integracija. Iako se izazovi koji su danas pred nama razlikuju od onih iz perioda kada je OEBS uspostavljao svoje prisustvo na terenu, verujem da OEBS, promovišući širok spektar reformi u oblasti ljudskih prava, vladavine prava i demokratizacije, i dalje doprinosi

procesima koji su ključni za evrointegraciju Zapadnog Balkana, što je glavni prioritet naših zemalja, uključujući, naravno, i Srbiju. Upravo jedinstveno iskustvo Srbije sa misijom OEBS-a neposredno ukazuje na prednosti koje OEBS može doneti zemlji u tranziciji i regionu Zapadnog Balkana u celini na planu ispunjavanja kriterijuma sa EU agende.

Međutim, uprkos vidnom napretku, i dalje je prisutan niz izazova koje treba rešavati u zemljama regiona, zajedničkim radom i uz angažovanje OEBS-a.

Skorašnji događaji na makedonskoj političkoj sceni su pokazali da potencijal za destabilizaciju i dalje postoji. Događaji u Kumanovu početkom ovog meseca su uneli novu dimenziju u tamošnju krizu. Kao što znate, zbog toga sam uputio u Skoplje svog specijalnog predstavnika za Zapadni Balkan, ambasadora Žerara Studmana i šefa Radne grupe za predsedavanje ambasadora Dejana Šahovića. Tokom svoje posete 14. maja oni su obavili razgovore sa predstavnicima vlasti i opozicije, grupom predstavnika nevladinog sektora, kao i sa jednim brojem stranih ambasadora.

Opšti utisak iz razgovora je da nije uočena politička volja da se otvori dijalog koji je neophodan da bi se prevazišla kriza. Umesto dijaloga u okviru institucija, nastavlja se suočavanje na ulicama.

Čini se da ni dosadašnji međunarodni naponi, uključujući angažovanje poslanika EP (I. Vajgla, R. Horvit i E. Kukan), za sada ne daju rezultate. Sa tim naporima i inicijativama, međutim, svakako treba nastaviti. U okviru OEBS-a postoje određeni mehanizmi koji bi mogli da se iskoriste za prevazilaženje postojećih problema, i kao predsedavajući smo spremni da se angažujemo ako makedonska strana izrazi spremnost u tom pogledu.

Kao što sam napomenuo, događaji u Kumanovu unose potencijal širenja destabilizacije na makedonsko susedstvo. Zbog toga svi zainteresovani međunarodni akteri, a posebno EU, treba ozbiljno da imaju u vidu mogućnost ponavljanja slične situacije u predstojećem periodu. Neophodno je najodlučnije obeshrabriti avanturizam ovog tipa.

OEBS može da doprinese međunarodnim naporima da se prilike u ovoj državi učesnici stabilizuju, da se otvori politički dijalog u okviru državnih institucija, naročito u okviru parlamenta. OEBS, međutim, nije ključni međunarodni akter i može da deluje samo komplementarno sa drugima, a pre svega, sa EU.

Dame i gospodo,

naše predsedavanje u svim svojim aktivnostima nastoji da naglasi značaj regiona za evropsku stabilnost i bezbednost. Stvaranje pozitivne agende u cilju jačanja regionalne saradnje i unapređenja procesa pomirenja je upravo jedan od ključnih prioriteta predsedavanja Srbije.

Održivi povratak i reintegracija raseljenih lica je još jedan važan preduslov za pomirenje u regionu, čemu OEBS značajno doprinosi preko svojih misija na terenu. Kao primer horizontalne saradnje, želeo bih da spomenem i inicijativu promovisanja dijaloga i saradnje istaknutih žena u regionu. Upravo juče je u Beogradu održana uspešna promocija dokumentarnog filma „Follow

us", čiji je cilj da se „Budvanski proces" približi javnosti.

S obzirom da region deli iste izazove, verujem da postoji još oblasti u kojima bi regionalni pristup, kroz horizontalno povetivanje misija, doneo bolje rezultate. Primer korisne regionalne saradnje bio je i nedavno održani Drugi pripremni sastanak ekonomsko-ekološke dimenzije, posvećen razmeni iskustava iz saniranja posledica poplava koje su prošle godine zadesile region, u čijoj su organizaciji zajedničku učestvovali, između ostalih, i misije OEBS-a u Srbiji i BiH. U tom smislu, želeo bih da iskoristim priliku da ohrabrim sve misije u jugoistočnoj Evropi da dodatno ojačaju međusobnu saradnju, identifikujući oblasti za zajednički pristup pitanjima bezbednosti i sprovodeći druge slične zajedničke aktivnosti.

Predsedavanje je spremno da podrži buduće regionalne inicijative u relevantnim oblastima, uključujući naročito borbu protiv korupcije i promovisanje transparentnog i odgovornog upravljanja. Takođe pozdravljam diskusije koje ćete voditi o slobodi medija i promovisanju dijaloga mladih. Sve ove teme su ključne za evropske integracije regiona. Uveren sam da će današnja razmena mišljenja obezbediti materijal za promišljanje novih zajedničkih aktivnosti na planu podrške reformama i pomirenju u jugoistočnoj Evropi.

Želim Vam produktivan i plodotvoran sastanak.